

Ewolucja w indeksach

Indeksy selekcyjne odgrywają w hodowli bydła mlecznego bardzo ważną rolę. Wyznaczają kierunki doskonalenia genetycznego całych populacji krajowych, a wynika to zawsze z formuły indeksu, innej dla każdego kraju. Służą także pomocą hodowcom przy wyborze najlepszych zwierząt do kojarzeń. Indeksy we wszystkich krajach podlegają ciągłym zmianom, aby cele hodowlane były zgodne z potrzebami producentów mleka – pisze Aleksander Osten-Sacken, doradca hodowlany holenderskiej firmy Holland Genetics.

Pierwsze indeksy produkcyjne wprowadzono w hodowli bydła mlecznego już kilkadziesiąt lat temu. Ich rolą było przyspieszenie wzrostu mleczności krów, w tamtych czasach nieporównanie niższej od obecnych wydajności. Obowiązujący aktualnie w Polsce indeks selekcyjny jest nadal indeksem wyłącznie produkcyjnym.

Indeksy produkcyjne w poszczególnych krajach różnią się między innymi proporcją między wartościami hodowlanymi (zwanymi przewagami) dla kilogramów białka i tłuszczu w mleku. W Polsce propor-

cja ta wynosi 2:1, w Niemczech – 4:1, we Francji – 5:1, w Holandii – 6:1. Tak szerokie proporcje między białkiem a tłuszczem wskazują na ogromną rolę białka w produkcji mleka. Mleko krowie jest przecież najtańszym źródłem białka spośród wszystkich produktów zwierzęcych. Białko nie po-

woduje także ograniczenia kwoty mlecznej w gospodarstwie, a mleczarnie wprowadzają coraz wyższe ceny za jednostkę białka. Dlatego również w Polsce należy zmienić zdecydowanie proporcję między białkiem a tłuszczem na co najmniej 4:1. Nie powinna mieć na to wpływu okreso-

wa dobra koniunktura w eksporcie masła. Indeksy selekcyjne służą przecież rozwojowi hodowli w przyszłości, a efekty ich wprowadzania będą widoczne w populacji bydła dopiero za kilkanaście lat. Już dzisiaj indeks, w którym proporcja białka do tłuszczu wynosi 4:1, będzie trafniej wskazy-

Hodowcy w Polsce od dłuższego czasu dyskutują o konieczności wprowadzenia nowego indeksu selekcyjnego, poszerzającego część produkcyjną o cechy pokrojowe i funkcjonalne. Rolnicy mówią najczęściej o potrzebie informacji o zdrowotności wymion córek poszczególnych buhajów, a także o przeciętnej długości ich użytkowania. Informacje te są potrzebne dla pełniejszej oceny wartości każdego z buhajów, bo umożliwiają rolnikom dokonywanie trafniejszych wyborów.